

Llengua Catalana Est?ndard en els Mitjans de Comunicació

2014/2015

Codi: 103867

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501935 Publicitat i Relacions P?bliques	FB	1	2

Professor de contacte

Nom: Isidre Mu?oz Ramos

Correu electr?nic: Isidre.Munoz@uab.cat

Utilitzaci? de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

El coneixement d'aspectes bàsics de la llengua catalana no és una condició exigida per cursar aquesta assignatura: sí que és una condició necessària, tanmateix, per assolir-ne els objectius.

Els alumnes farien bé de repassar els continguts que es detallen a continuació, abans d'emprendre l'assignatura i també durant el període d'aprenentatge:

- Les regles d'accentuació i la dièresi
- L'apostrofació. Norma general i casos especials
- Les concordances entre subjecte i verb i en construccions esdevenimentals
- El gènere dels substantius i els substantius amb doble gènere
- El nombre en els substantius i els adjectius. Les formes amb la terminació <-s> o <-os>
- Les formes no personals del verb: infinitius i participis estàndard
- Les perfrasis modals i aspectuals

Objectius

Els objectius formatius de l'assignatura són els següents, sempre relacionats amb coneixements, habilitats i actituds, i també d'acord amb els cinc punts del programa de l'assignatura:

- > Conèixer les característiques i els condicionaments dels textos propis dels mitjans de comunicació.
- > Analitzar l'estandardització de la llengua catalana oral en el procés de normalització i consolidació lingüístiques.
- > Consolidar els coneixements i l'aplicació de la normativa catalana, per arribar a tenir un domini complet del sistema lingüístic.
- > Conèixer i dominar la pronunciació formal.

Competències

- Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de missatges publicitaris.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar esperit crític i autocrític.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant a les llengües oficials (català i castellà) com en una tercera llengua.
- Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
- Expressar-se amb fluïdesa i eficàcia comunicativa en les dues llengües oficials de manera oral i escrita.
- Gestionar el temps de manera adequada.
- Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar la imaginació amb flexibilitat, originalitat i fluïdesa.
2. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de missatges publicitaris.
3. Construir textos en les dues llengües oficials que s'adequin a les estructures del llenguatge publicitari.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Demostrar esperit crític i autocrític.
6. Demostrar que es té domini de les llengües oficials i dels seus recursos expressius per a poder produir textos orals i escrits amb fluïdesa, eficàcia i precisió.
7. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
8. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant a les llengües oficials (català i castellà) com en una tercera llengua.
9. Divulgar els coneixements i innovacions de l'àrea.
10. Expressar-se oralment i per escrit amb correcció
11. Gestionar el temps de manera adequada.
12. Trobar allò substancial i allò rellevant en textos publicitaris, en les dues llengües oficials, en qualsevol suport per a detectar formes correctes d'expressió oral i escrites
13. Valorar la diversitat i la interculturalitat com a base per a treballar en equip.

Continguts

1. Llengua catalana oral

1.1. Característiques de la llengua parlada

1.2. Criteris de pronunciació. L'aplicació de la Proposta de l'IEC per a un estàndard oral en els mitjans de comunicació

1.3. L'eficiència locutiva: Escriure per a l'oïda. Adequació als diferents registres orals

2. Llengua i variació funcional

2.1. La situació comunicativa

2.2. Els mitjans de comunicació com a reflex de la diversitat lingüística

2.3. Les variacions pel canal, pel tema, pel to i pel tenor

3. Norma i estàndard

3.1. El procés d'estandardització: composicionalitat i polimorfisme

3.2. Les eines de consulta per al professional

3.3. La normativa catalana i els llibres d'estil

4. Qüestions avançades de gramàtica i lèxic

4.1. Articles, quantitatius i possessius. Expressions temporals i pronoms.

4.2. Preposicions. Canvi i caiguda de preposicions

4.3. Recursos fraseològics propis del periodisme, interferències i implantacions

5. Gramàtica textual

5.1. La llengua com a acte. Implícits i supòsits.

5.2. Cohesió i coherència textual

5.3. Organització de les dades del text. Recursos discursius. Seqüències textuais.

Metodologia

El mètode docent entorn de l'assignatura Llengua catalana estàndard en els mitjans de comunicació se centra en el recull d'evidències que il·lustren les fites, els esforços i el progressos de l'estudiant, cosa que proporciona com a mínim dues bondats implícites:

- a) Donar espai per a la reflexió de l'aprenentatge i per a la visualització dels resultats de l'aprenentatge
- b) Comprometre l'estudiant en la capacitació professional gràcies a la demostració de les seves pròpies habilitats lingüístiques.

E

E

L

1. Diari de sessions

2. La variació funcional, on i com

3. La llengua oral en els mitjans de comunicació

4. La llengua escrita en els mitjans de comunicació

5. Quantes normes?, quants estàndards?

6. Què fan els mitjans de comunicació!?

7. La meua gramàtica: dubtes i solucions

8. La gramàtica del text: text i context

Els estudiants completen el recull amb evidències diferents. Destaquen errors de diversa índole que troben en els mitjans de comunicació, i també apunts d'altres matèries. És notable el desplegament d'evidències segons el procés d'aprenentatge de cada estudiant, com també ho és el valor de les tutories en la gestió d'incertis i d'errors.

El professor acompanyarà el procés d'aprenentatge de l'alumne a la classe, en les activitats dirigides i a través de les tutories. I farà per manera que el caràcter pràctic de l'assignatura no impedeixi en cap moment la promoció de la reflexió crítica i el pensament abstracte, eines bàsiques per a la maduració cognitiva i personal dels estudiants. El tracte personalitzat, a més, permetrà que els continguts del programa es puguin adaptar a les necessitats cognitives i instrumentals de cada un d'ells.

L'alumne castellanoparlant i provinent de fora dels Països Catalans i, per tant, sense escolarització prèvia en llengua catalana, haurà de seguir un pla de treball ajustat a algun dels recursos següents per aprendre català, i ho haurà de fer de manera paral·lela a l'assistència setmanal a les classes de teoria i de seminaris.

> Gramàtica pràctica del català, Bastons, N.; Bernadó, C.; Comajoan, Ll., Editorial Teide, 2011.

> Romanica Intercom. <http://www.romanicaintercom.com/>

> Argumenta. http://wuster.uab.cat/Web_Argumenta_Obert/

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Comprensió de les obres de referència	17	0,68	2, 7, 8, 9, 12
Elaboració de textos per ser llegits i textos per ser llegits (activitat supervisada)	36	1,44	1, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 12, 13
Lectura d'un text inicial	0,5	0,02	2, 4, 5
Observació guiada d'usos ling. en els principals mitjans de comunicació en català	10	0,4	1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 12, 13
Pràctiques ortofòniques (activitat autònoma)	3	0,12	3, 4, 6, 7, 8, 10, 11
Redacció i locució de textos en llengua estàndard	19	0,76	1, 3, 6, 10, 12
Reforç de la normativa escrita d'acord amb els errors detectats en les pràctiques	8	0,32	3, 4, 6, 10, 12
Resolució i correcció de text inicial	1	0,04	3, 6
Tipus: Supervisades			
Resolució de dubtes	5,5	0,22	3, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Autònomes			
Lectura guiada de la bibliografia bàsica	42,5	1,7	2, 4, 5, 7, 8, 11, 12

Avaluació

Els plantejaments didàctics de Bolonya fan recórrer a vells procediments d'avaluació continuada. En l'assignatura Llengua catalana estàndard en els mitjans de comunicació es demana de construir el coneixement i l'aprenentatge de

manera coresponsable i, també, d'acceptar que la finalitat bàsica que mou professors i alumnes és aconseguir un aprenentatge millor.

L'avaluació recolza en criteris de realització i de resultat d'activitats formatives, que inclouen els tipus d'evidències següents, amb el pes aproximat en la qualificació final:

a) Sobre els continguts (45%)

1. La identificació dels continguts nuclears
2. L'exposició dels continguts nuclears
3. La incorporació al programa de les lectures suggerides

b) Sobre les activitats (45%)

1. La identificació de l'èxit individual de les activitats formatives en relació amb les evidències d'aprenentatge
2. El procés d'assoliment d'estratègies en relació amb les activitats formatives
3. El progrés en l'èxit individual de les activitats formatives

c) Sobre el judici crític (10%)

1. La consciència de l'aprenentatge i dels buits o interrogants que ha generat el mateix aprenentatge
2. La implicació en el procés d'aprenentatge
3. La presentació de propostes complementàries o alternatives

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats d'avaluació	5%	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13

Bibliografia

Avui (1997). Llibre d'estil. Empúries. Barcelona.

Badia Margarit, Antoni Maria (1994). Gramàtica de la llengua catalana. Descriptiva, normativa, diatòpica, diastràtica. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Badia, Jordi et al. (1997). El llibre de la llengua catalana. Barcelona: Castellnou.

Bassols, Margarida et al. (1997). La llengua de TV3. Barcelona: Empúries.

Bassols, Margarida; Segarra, Mila [ed.] (2009). El col·loquial mediatitzat. Vic: Eumo Editorial.

Bau, Montserrat; Pujol, Montserrat; Rius, Agnès (2007). Curs de pronunciació: exercicis de correcció fonètica. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Bibiloni, Gabriel (1997). Llengua estàndard i variació lingüística. València: Edicions 3 i 4.

Bibiloni, Gabriel (2006). "L'ús de la llengua catalana a IB3 Televisió". A: <<http://bibiloni.cat/blog/?p=239>>

Bibiloni, Gabriel. Guia de correcció fonètica. A: <<http://bibiloni.cat/correcciofonetica/index.html>>

Bonet, Eulàlia et al. (1997). Manual de transcripció fonètica. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Castellanos, Josep Anton (1997). Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana. Bellaterra: Institut de Ciències de l'Educació, Universitat Autònoma de Barcelona.

Castellanos, Josep Anton (2004). Manual de pronunciació. Vic: Eumo.

Company, Catalina; Puigròs, M. Antònia (2006). Llibre d'estil d'IB3. Palma: Consorci per al Foment de la Llengua Catalana i la Projectió Exterior de la Cultura de les Illes Balears.

Consell de Mallorca; Universitat de les Illes Balears (2009). Llibre d'estil per als mitjans de comunicació orals i escrits. Palma: Consell de Mallorca, Universitat de les Illes Balears.

Coromina, Eusebi (2008). El 9 Nou, El 9 TV. Manual de redacció i estil. Vic: Premsa d'Osona.

Creus, Imma; Romero, Sílvia (1999). "Els mitjans de comunicació orals a Lleida". Llengua i Ús, núm. 14, p. 31-36.

Creus, Imma, Julià, Joan i Romero, Sílvia (2000). Llengua i ràdio. Lleida: Pagès Editor.

Cros, Anna; Segarra, Mila; Torrent, Anna Maria (eds.) (2000). Llengua oral i llengua escrita a la televisió. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Cuenca, Maria Josep (1996). Sintaxi fonamental. Barcelona: Empúries.

Dolç, Mavi, Teruel Planas, Elvira (1998). "Anatomia d'una notícia: aspectes lingüístics dels telenotícies". Anàlisi, núm. 22. Pàg. 99-119.

Enciclopèdia Catalana (1985). Diccionari castellà-català. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.

Institut d'Estudis Catalans (1990). "La llengua catalana en els mitjans de comunicació de massa i especialment en la televisió". A: Documents de la Secció Filològica I. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 137-140.

Institut d'Estudis Catalans (1993). "La llengua catalana i els mitjans de comunicació de massa". A: Documents de la Secció Filològica II. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, p. 31-36.

Institut d'Estudis Catalans (2007). Diccionari de la llengua catalana. Barcelona, Palma de Mallorca, València.

Llibre d'estil. El Periódico de Catalunya (2002). Barcelona: Ediciones Primera Plana.

Lacreu, Josep (2008). Manual d'ús de l'estàndard oral. 8a edició corregida. València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana.

Marí, Isidor (2007). "La consolidació d'un estàndard oral: límits i condicions". Quaderns del CAC, núm. 28. Pàg. 31-37.

Mestres, Josep M. et al. (2007). Manual d'estil. La redacció i l'edició de textos. 3a edició, actualitzada i ampliada. Barcelona: Eumo Editorial.

Mollà, Toni (2007). "El model lingüístic oral: el cas de Canal 9 o el nivell (lingüístic) desnivellat". Quaderns del CAC, núm. 28. Pàg. 13-19.

Paloma, David (2010). 50 obres de llengua del segle XXI. Ressenyes i propostes de recerca. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Paloma, David; Rico, Albert (2000). Diccionari de pronunciació en català. Barcelona: Edicions 62.

Paloma, David; Rico, Albert (2005). No et confonguis! Diccionari de mots que es confonen. Barcelona: Empúries.

Paloma, David; Rico, Albert (2008). Diccionari de dubtes i barbarismes. Barcelona: Edicions 62.

Pons, Agustí (2010). Cartes a Clara: una periodista del segle XXI. Barcelona: Meteora.

Pujol, Josep M.; Solà, Joan (1995). Ortotipografia. Barcelona: Columna.

Saborit, Josep (2009). Millorem la pronúncia. València: Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Solà, Joan (1994). Sintaxi normativa. Barcelona: Empúries.

Solà, Joan et al. (2002). Gramàtica del català contemporani. Barcelona: Empúries.

Termcat (1997). Diccionari de neologismes. Barcelona: Edicions 62.

Teruel, Maria Elvira (1997). Retòrica, informació i metàfora. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Teruel, Elvira (ed.) (1998). Assaig de reflexió a l'entorn del discurs dels mèdia. Bellaterra: Servei de Publicacions de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Vallverdú, Francesc (2000). El català estàndard i els mitjans audiovisuals. Barcelona: Edicions 62 - Televisió de Catalunya. Pràctiques Lingüístiques, 3.

Webgrafia

Centre de Terminologia Termcat: Neoloteca. [<http://www.termcat.net>]

Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals: Portal lingüístic. [[http:// esadir.cat](http://esadir.cat)]

Enciclopèdia Catalana: Gran enciclopèdia catalana. [<http://www. enciclopedia.cat>]

Enciclopèdia Catalana: Diccionari de la llengua catalana. [<http://www. enciclopedia.cat>]

Institut d'Estudis Catalans: Diccionari de la llengua catalana. [<http://pdl.iec.cat>]

Institut d'Estudis Catalans: Gramàtica de la llengua catalana. [<http://www.iecat.net/Institucio/seccions/Filologica/gramatica/default.asp>.]

Paloma, David; Mas, Josep Àngel; Montserrat, Mònica (2011). Diccionari de dubtes del català oral. [<http://www.diccionari.lecturanda.cat>].

Puigdomènech, Laura; Solís, Marina (2005). Proposta de llibre d'estil per a Andorra Televisió. [http://www4.uji.es/~al058181/Llibre_estil_Andorra.pdf]

Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Centre de Terminologia Termcat. Optimot. [<http://optimot.gencat.cat>]